

IV. Informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2011

Podle aktuálních odhadů odeslaných Eurostatu k 31.3.2012 očekává ČSÚ v roce **2011 vládní deficit¹¹** ve výši 117,9 mld. Kč, tj. **3,1 % HDP**. Tato data svědčí o tom, že **vládní deficit bude o 1,1 p.b. nižší než cíl stanovený v Konvergenčním programu** (duben 2011). Výše **vládního dluhu** dosáhla ke konci roku 2011 hodnoty 1 567,8 mld. Kč, tj. **41,2 % HDP**.

Tabulka č. 15 Vládní deficit podle subsektorů v letech 2010–2011 a porovnání s Konvergenčním programem (duben 2011)

	ČSÚ		KoPr	Rozdíl
	2010 1	2011 2	2011 3	2-3
Saldo sektoru vládních institucí v mld. Kč	-182,2	-117,9	-154,3	36,4
v % HDP	-4,8	-3,1	-4,2	1,1
ústřední vládní instituce v mld. Kč	-153,6	-100,2	-131,7	31,5
v % HDP	-4,1	-2,6	-3,5	0,9
místní vládní instituce v mld. Kč	-19,8	-10,0	-19,0	9,0
v % HDP	10,9	-0,3	-0,5	0,2
fondy sociálního zabezpečení v mld. Kč	-8,7	-7,6	-3,6	-4,0
v % HDP	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1

V letech 2007 a 2008 Česká republika plnila fiskální maastrichtská konvergenční kritéria, následně v důsledku vnějšího ekonomického šoku způsobeného světovou finanční a hospodářskou krizí ale došlo v roce 2009 (zejména kvůli výpadkům na příjmové straně vládního sektoru) k výraznému prohloubení schodku o 132,4 mld. Kč na -5,8 % HDP (meziroční zhoršení o 3,6 p.b.). Díky souboru přijatých konsolidačních opatření a v průběhu roku 2010 realizovaným vázáním výdajů státního rozpočtu došlo ke korekci vývoje vládního salda na -4,8 % HDP.

Podle předběžné skutečnosti ČSÚ se aktualizované saldo vládního sektoru ve srovnání s Konvergenčním programem (duben 2011) zlepšilo o 36,4 mld. Kč, na čemž se výrazně podílejí ústřední vládní instituce (částkou 31,5 mld. Kč). Ke zlepšení přispěly také místní vládní instituce (částkou 9,0 mld. Kč), naopak fondy sociálního zabezpečení své hospodaření zhoršily o 4,0 mld. Kč.

U vládního salda došlo v roce 2011 k výraznému meziročnímu zlepšení o 64,3 mld. Kč, na němž se podílely všechny subsektory vládního sektoru. V rámci hospodaření centrální vlády dochází ke snížení deficitu o 53,5 mld. Kč, u místních vlád došlo ke zlepšení o 9,8 mld. Kč a také fondy sociálního zabezpečení hospodařily lépe o 1,1 mld. Kč.

Na straně příjmů sice došlo oproti původním očekáváním k výpadku inkasa daní, to ale bylo silně převáženo vývojem na výdajové straně. K citelným úsporám došlo u vládních investic ve formě tvorby hrubého fixního kapitálu, což rozhodující měrou ovlivnilo pozitivní vývoj v minulém roce. Šlo především o investice, které byly financovány z vlastních zdrojů (velikost investičních dotací z Evropské unie se ukázala jako v čase stabilní). Subjekty vládního sektoru tak pravděpodobně velmi obezřetně vnímají současný nepříznivý ekonomický vývoj a z opatrnosti tak začaly šetřit především na položkách, které jsou

¹¹ Deficit je definován jako čisté výpůjčky sektoru vládních institucí v metodice ESA 95.

nemandatorní a mohou o nich ve velké míře rozhodovat naprosto autonomně (především tedy investice z vlastních zdrojů). Negativní expektace o ekonomickém vývoji ovlivnily prostřednictvím následného úsporného chování subjektů rovněž vývoj provozních výdajů a v menší míře pak mzdové náklady vládního sektoru. Jednotky vládního sektoru byly disciplinovanější, než se původně očekávalo. Ostatní položky příjmů a výdajů již byly ve velké míře naplněny, případné rozdíly byly pouze drobné a téměř se navzájem kompenzovaly. **Konsolidační úsilí se v roce 2011 projevovalo zejména na výdajové straně.**

Úroveň vládního dluhu se stále pohybuje pod hranicí prohibitivní hodnoty 60 % HDP a jeho dynamika po výrazném nárůstu v roce 2009 zpomaluje. Vládní dluh roku 2011 se meziročně zvýšil o 145,9 mld. Kč na 1 567,8 mld. Kč, tj. 41,2 % HDP. Jeho růst se však meziročně snížil z 12,9 % na 9,6 %. V porovnání s Konvergenčním programem (duben 2011) se vládní dluh snížil o 30,0 mld. Kč.

Informace o plnění Konvergenčního programu za rok 2012 bude součástí nového dokumentu Konvergenční program (duben 2012), který bude předložen Rozpočtovému výboru PSP v rámci vnějšího připomínkového řízení a projednání dokumentu se zástupcem Ministerstva financí v RV se předpokládá ve druhé polovině dubna tohoto roku.